



# Hvad der skal til for at nå FN's 2015-mål

*Positionspapir for 92-gruppen i forbindelse med statuskonferencen for FN's udviklingsmål, 2015-målene, september 2010*

## 1. Baggrund og status for 2015-målene

### **Årtusindetopmødet**

Til FN's Generalforsamling i 2000 vedtog 189 medlemslande Årtusinde-deklarationen. Her blev en række af de mål, som FN-konferencer og topmøder i løbet af 1990'erne havde vedtaget, samlet i en deklARATION. 2015 blev fastsat som dato for en global målopfyldelse, hvorfor de i Danmark kaldes 2015-målene; internationalt betegnes de som MDG Millennium Development Goals. MDG'erne var et kompromis og et udtryk for hvilke mål, der var størst international konsensus omkring; de var også et kompromis på indikatorsiden: det skulle være muligt statistisk at måle frem- hhv. tilbagegang.

### **2010-topmødet og processen**

Udover landenes årlige afrapporteringer på målopfyldelsen, og tilbagevendende MDG-konferencer, har FN besluttet at afholde to topmøder med fokus på MDG'erne. Den første i 2005, hvor MDG'erne blev sat i direkte sammenhæng med fred, sikkerhed, menneskerettigheder, retssamfund og FN-reform under overskriften "In Larger Freedom". Der var en vis frygt blandt nogle af deltagerne for, at den brede dagsorden ville tage fokus fra MDG'erne, men det endte med, at topmødet nåede længst med temaerne om fattigdomsbekæmpelse og udvikling.

Det andet topmøde afholdes den 20-22. september 2010, umiddelbart før FN's generalforsamling starter. Hermed forventer man, at mange stats- og regeringschefer vil prioritere at deltage, og dermed at give topmødet større vægt. Danmarks og Senegals FN-ambassadører er udpeget til formænd for forberedelsesprocessen, herunder at frembringe et udkast til topmødets beslutningspapir. FN's Generalsekretær kom i februar 2010 med sit oplæg til konferencen "Keeping the Promise", og som i 2005 er etableret en proces, hvor der gennemføres høringer mellem FN's Generalforsamling og udvalgte grupper. Den 14-15. juni gennemførtes høring med NGO'er, civilsamfundet og den private sektor.

### **Status for MDG'erne**

Det er vigtigt, at anerkende de mange fremskridt der er sket globalt i forhold til MDG'erne. Samtidigt er det dog ligeså vigtigt at erkende, at der for nogle af MDG'erne, og flere lande, regioner og befolkningsgrupper, ikke sker de vedtagne fremskridt.

Samlet set ser fremskridtene størst ud i forhold til mål 1 og 2, om at halvere fattigdom og sult i verden og opnå grundskoleuddannelse til alle, selvom der er stor national spredning. Værst ser det ud i forhold til mål 4 og 5, om at mindske børnedødeligheden med to tredjedele og mødre-dødeligheden med tre fjerdedele, hvor der i nogle lande ligefrem ses en stigning i dødeligheden. Denne situation er forværret af den globale, økonomiske krise, der bl.a. har medført stigende fødevarepriser.

Ser man på nogle udvalgte tal og indikatorer i forhold til de enkelte mål, så er situationen:

Mål 1: Antallet af mennesker, der lever under den internationale fattigdomsgrænse, er fra 1990 til 2005 faldet fra 1,8 mia. til 1,4 mia. Til gengæld er antallet af sultende i perioden fra 1990 til 2009 steget fra 842 mio. til 1,02 mia. mennesker.

Mål 2: Andelen af børn indskrevet på grunduddannelsen er fra 2000 til 2007 steget fra 83% til 88%.

Mål 3: Andelen af piger i forhold til drenge indskrevet på grunduddannelsen, er fra 1999 til 2009 steget fra 91 til 95 pr. 100 drenge.

Mål 4: I forhold til målet om at reducere dødeligheden blandt børn under fem år med 66% i perioden fra 1990 til 2015, er der kun sket en reduktion på 28% i perioden 1990 til 2008.

Mål 5: I forhold til målet om at reducere barselsdød med 75% i perioden fra 1990 til 2015, er der i perioden fra 1990 til 2005 kun sket et fald fra 480 til 450 dødsfald pr. 100.000 fødsler.

Mål 6: Antallet nye HIV-smittede er faldet fra 3,5 mio. i 1996 til 2,7 mio. i 2008.

Mål 7: I forhold til målet om at halvere andelen af mennesker uden adgang til forbedrede sanitære forhold i perioden 1990 til 2015, er der kun sket et fald på 8% i perioden 1990 til 2006.

Mål 8: Andelen af produkter importeret toldfrit fra udviklingslande til i-lande steg fra 1996 til 2007 fra 54% til 79%.

### ***Stigende ulighed***

MDG-målene er udtrykt som globale gennemsnitstal og den generelle fremgang dækker derfor i flere tilfælde over fremgang i bestemte regioner f.eks. i dele af Asien, mens der ikke ses de samme resultater i andre regioner f.eks. i store dele af Afrika. Samtidigt er der også en tendens til stigende ulighed i opnåelsen af MDG-målene. Hvor det i bestemte regioner og befolkningsgrupper går fremad ift. målene, efterlades andre befolkningsgrupper i stigende grad marginaliserede og uden de fornødne fremskridt.

### ***Sammenhængende kriser og ulige forhold***

Over de senere år er mange af udviklingslandene blevet ramt særligt hårdt af flere sammenhængende globale kriser bl.a. klimakrisen, fødevarekrisen og finanskrisen. Fælles for disse kriser er, at de fattigste lande og befolkningsgrupper har mindst ansvar og indflydelse på krisernes opståen, men samtidigt rammes hårdest af dem. Disse globale kriser har besværliggjort de nødvendige fremskridt mod MDG-målene, og i flere regioner ført til direkte tilbagegang. Fødevarekrisen har betydet et stigende antal sultende, og klimakrisen risikere indenfor få år at betyde kraftige tilbageskridt for de globale udviklingsmål.

Samtidigt er udviklingslandene fortsat udsat for en række ulige forhold ift. de rige lande, herunder skæve og uretfærdige handelsforhold, kapitalflugt og udbytning af naturressourcer. Med mindre disse forhold bringes til ophør gennem en mere retfærdig og tilstrækkelig regulering bl.a. fra de rige landes side, vil det være meget svært at nå MDG-målene og en bæredygtig udvikling i de fattige lande.

### ***MDG'erne kan nås – men det forudsætter handling***

Som statusrapporten fra FN's generalsekretær fremhæver, kan MDG-målene stadig nås, men det forudsætter handling på en række områder fra det globale samfund.

Nedenfor er 92-gruppens fælles holdning til, hvad der skal ske på en række vigtige områder for, at MDG-målene kan nås inden 2015 – og hvad Danmark skal arbejde for i den forbindelse.

## 2. Hvad skal der til for at nå målene?

### Fokus på inklusiv vækst er nødvendig

#### ***Vækst reducerer ikke nødvendigvis fattigdom***

På trods af høje vækstrater i flere udviklingslande fra 1990'erne og fremefter<sup>1</sup> er der sket stigninger i antallet af fattige, hvis der ses bort fra Østasien og Kina<sup>2</sup>. Den høje vækst har således vist sig ikke at være tilstrækkeligt fattigdomsreducerende. En del af problemet skyldes, at meget af væksten kommer fra udvindingsindustrien, der ikke skaber tilstrækkelig beskæftigelse og ikke omfordeler de skabte ressourcer. At u-landene mister enorme midler, der potentielt kunne finansiere opnåelse af 2015-målene ses af den massive kapitalflugt, der sker fra udviklingslande<sup>3</sup>. Der er altså ikke den nødvendige sammenhæng mellem vækst og fattigdomsreduktion.

#### ***Væksten må derfor være inklusiv og rammebetingelserne tilstede***

For at fremme 2015-målene gennem vækst og beskæftigelse bør væksten være inklusiv og fokusere bredere på velfærd og ikke kun vækst i BNP f.eks. via kapitalindsprøjtninger til private virksomheder. Parametre som levestandard, sundhed, uddannelse, og arbejde, politisk indflydelse og regeringsførelse samt miljø skal tænkes med ind i vækstbegrebet for at sikre, at væksten kommer de fattigste til gode. For at opnå inklusiv vækst er det nødvendigt at fokusere på rammebetingelserne for vækst. Det vil sige et velfungerede regeringsapparat, en acceptabel infrastruktur, relevante undervisnings- og sundhedssystemer samt skatte og afgiftssystemer, der sikrer omfordeling. I bistandssammenhænge bør dette prioriteres frem for at stille risikovillig kapital til rådighed for private virksomheder. Hvis rammerne ikke er til stede, risikerer investeringerne at gå tabt. Omvendt, hvis rammerne er til stede, vil der være bedre forhold for at rejse kapital til investeringer.

#### ***Privatsektordrevet vækst – øgede krav til virksomhedernes ansvar er nødvendig***

Det øgede fokus på vækst og beskæftigelse for at opnå 2015-målene har betydet et øget fokus på privatsektordrevet vækst blandt andet gennem tiltrækning af investeringer ("Foreign Direct Investments") og Business to Business programmer. Det er i den forbindelse vigtigt, at virksomheders og investorers aktiviteter omfatter et ansvar for; at beskytte arbejdstagerrettighederne og menneskerettighederne i de lokalsamfund, hvor de har aktiviteter; at tage de nødvendige miljømæssige og sociale hensyn samt; at tage ansvar for at betale skat i det land og det lokalområde hvor de har deres produktion og aktiviteter. Denne indsats kan bl.a. styrkes gennem kapacitetsopbygning mht. analyse af menneskerettigheds-konsekvenser ("Human Rights Impact Assessments"), mekanismer for rettidig omhu (due diligence) herunder leverandørstyring og gennemsigtig rapportering samt bedre mekanismer til at opdage og forbygge skattesnyd.

Der er generelt behov for mere forpligtende vilkår på området, både gennem FN og i forhold til at stille virksomheder og investorer til ansvar i deres oprindelseslande for medvirken til menneskerettighedskrænkelser og overtrædelse af miljø- og sociale hensyn i andre lande.

#### ***I forbindelse med MDG-topmødet bør den danske regering arbejde på:***

- ***At fastholde fattigdomsfokus i alle tiltag – vækst er en forudsætning for udvikling, men væksten skal være inklusiv og tage direkte udgangspunkt i fattiges livsvilkår for at være fattigdomsbekæmpende.***

---

<sup>1</sup> World Bank; IMF: "Global monitoring report 2010 – The MDGs after the Crisis". s. 14

<sup>2</sup> United Nations: "Rethinking Poverty – Report on the World Social Situation 2010". s. 15

<sup>3</sup> Ibis: "Massiv kapitalflugt fra udviklingslandene", 2009

- **At fastholde fokus på, at rammebetingelserne er essentielle for, at fattige kan investere i deres egen udvikling – derfor skal der fokuseres på de sociale sektorer.**
- **At privatsektordrevet vækst følges op med øgede krav til virksomheder og investorer om ansvar for medarbejdere, menneskerettigheder og miljømæssige og sociale hensyn, samt betaling af skat i de lande, hvor produktionen finder sted.**

## **Støtte til små bæredygtige landbrug er afgørende for bekæmpelse af sult og fattigdom**

### **Antallet af sultende stiger**

Antallet af mennesker, der lever under fattigdomsgrænsen, er fra 1990 til 2005 faldet fra 1,8 mia. til 1,4 mia. Til gengæld er antallet af sultende i perioden fra 1990 til 2009 steget fra 842 mio. til 1,02 mia. mennesker. Der er derfor brug for at sætte særligt fokus på at bekæmpe sult, hvis 2015-målet om at halvere antallet af mennesker der sulter, skal nås. Retten til mad og fødevarer sikkerhed er blevet overset de senere år, og støtten til landbrugssektoren er faldet drastisk – 43 procent siden 1990'erne ifølge OECD.

### **Derfor er der behov for øget fokus på fødevarer sikkerhed og landbrug**

Et øget fokus på fødevarer sikkerhed giver både mening i forhold til at bekæmpe sult og fattigdom. 75 procent af verdens fattige bor i landområder. Det er derfor ikke overraskende, at vækst indenfor landbruget gennemsnitligt er mindst dobbelt så fattigdomsreducerende som vækst udenfor landbruget. Det skyldes, at vækst i landbruget kan reducere fattigdom både direkte ved at hæve indkomsten for bønderne, men også indirekte via øget beskæftigelse og lavere fødevarer priser. Studier fra Indien viser, at på længere sigt har fødevarer priserne den største indvirkning på fattigdomsreduktion. Fødevarer priserne indvirkning på fattigdomsreduktion er så stor fordi de fleste fattige bruger omkring 80% af deres budget på mad. Hvis fødevarer sikkerheden forbedres, vil det frigøre ressourcer, der kan investeres i blandt andet uddannelse eller indkomstgenererende aktiviteter. Der er altså god sammenhæng mellem øget fokus på sult og fattigdomsreduktion.

### **Fokus på småbønder er vigtigt**

Undersøgelser viser at små landbrug ofte producerer mere pr. hektar end større landbrug. I udviklingslande hvor arbejdskraft er relativ billig, kan mindre enheder derfor have fordele overfor større enheder. Fra et udviklingsperspektiv er der god mening i at fokusere på småbønder. Fokus på små landbrug er ikke kun mere fattigdomsreducerende. Meget tyder på, at små landbrug i udviklingslande også er bedre til at skabe vækst målt i BNP. I Afrika ligger lande som for eksempel Ghana, Burkina Faso, Niger og Mali højt på listen over lande med gode vækstrater. Disse lande har det til fælles, at de alle fokuserer på små landbrug. Omvendt ligger de lande, der baserer deres landbrug på store farme – Namibia, Sydafrika, Zimbabwe – relativt langt nede på listen. De bedste resultater skabes derfor ved at fokusere indsatsen på de fattigste, som i udviklingslande for størstedelens vedkommende er småbønder.

### **Retten til mad skal respekteres**

Retten til mad er afgørende og skal respekteres i udviklingslande. Der skal i den forbindelse allokeres penge til decentraliserede budgetter for at gennemføre nationale fødevarer sikkerhedsplaner. Staterne skal følge "Voluntary Guidelines" for staters opfyldelse af retten til mad, som FAO har udviklet. Donorer skal allokere langt flere bistandsmidler til at sikre denne ret, end der hidtil er givet. FAO anbefaler, at der skal investeres 40 milliarder dollars indtil år 2015.

For at sikre udviklingen af landbruget i udviklingslande, og dermed fødevarer sikkerheden, er det vigtigt at fokusere på 4 ting:

1. Kvinder udgør størstedelen af småbønderne i Afrika. De producerer 20 procent flere fødevarer end mænd, men ejer kun 1 procent af landjorden. De modtager kun 7 procent af den kapacitetsopbygning, som sker indenfor landbrugssektoren og kun 1 procent af den kredit som gives til landbruget. Det er derfor vigtigt, at kvinder inddrages i beslutningstagende organer omkring brug af og prioritering af ressourcer.
2. Især i udviklingslandes landbrug kan økologiske og bæredygtige metoder være mere produktive end konventionelt landbrug, og kan samtidig være med til at sikre forsyningssikkerhed. Dette skyldes at økologiske landbrug bruger færre inputs. Desuden er der mange miljøfordele ved økologisk landbrug, samtidig med at næsten alle økologiske metoder er mere klimatilpassede end konventionelle metoder.
3. For at udvikle landbrugene i udviklingslande er det nødvendigt også at inkludere initiativer der kobler småbønder til lokale, nationale og internationale markeder. For at gøre dette skal der både fokuseres på fysiske barrierer i form af manglende infrastruktur og på handelsbarrierer, samt patentspørgsmål.
4. Der er et behov for at forbedre landbruget ved en tættere kontakt mellem landbrugsforskere og udviklingsarbejdere, og ved at sikre at forskningen bliver drevet af efterspørgslen efter tiltag, der tilfredsstiller de behov, der er mest presserende blandt småbønder.

***I forbindelse med MDG-topmødet bør den danske regering arbejde på:***

- ***At støtten til landbrugsudvikling skal øges med fokus på småbønder og bæredygtigt landbrug.***
- ***At vækst- og beskæftigelsesinitiativer, herunder privatsektorinitiativer, skal rettes mod de områder, der skaber mest beskæftigelse for de fattigste og mest sårbare befolkningsgrupper og lande.***
- ***At samarbejde med regeringer om at fastholde deres forpligtelse til at arbejde for retten til mad gennem blandt andet støtte til småbønder.***
- ***At adressere barrierer for adgang til markeder på flere niveauer.***
- ***Aktivt at arbejde for øget indflydelse for kvindelige landbrugere.***

## **Fortsat prioritering af ligestilling og kvinders rettigheder er nødvendig**

### ***Der er sket fremskridt, men væsentlige områder halter stadig bagud***

Det er positivt, at fremme af ligestilling og kvinderettigheder i udvikling efterhånden prioriteres af mange lande og aktører som centralt for opnåelsen af alle 2015-målene – og at dette er blevet fortsat mere synligt i diverse dokumenter, evalueringer og rapporter siden 2000. Mange har forstået, at investering i ligestilling mellem mænd og kvinder, piger og drenge - og i kvinders og pigers rettigheder og muligheder - er både en ret, som er sikret gennem internationale konventioner og beslutninger<sup>4</sup> og et sikkert bidrag til bæredygtig økonomisk vækst og udvikling. Kønsvinklen og styrkelse af kvinderettigheder ("empowerment") er kernen i flere af 2015-målene (2, 3, 4, 5), og som tværgående hensyn skal det være en integreret del af alle mål.

De globale tal viser, at der er fremskridt mod opnåelsen af flere af målene. Dog er mål 4 om at mindske børnedødeligheden med to tredjedele og mål 5 om at mindske mødredødeligheden med

---

<sup>4</sup> Specielt CEDAW: "Convention on the Elimination of Discrimination Against Women; Beijing Declaration and the Beijing Platform for Action, 1995" & opdateringer; Menneskerettighedskonventionen, flere ILO konventioner, o.a.

tre fjerdedele, langt bagud på nuværende tidspunkt. Situationen er forværret af den globale økonomiske krise, stigende fødevarepriser, og nye globale udfordringer, som har medført øgede uligheder mellem fattige og rige, mænd og kvinder. Samtidigt er der også stor ulighed i opfyldelsen af MDG 5 i lande, der har haft en vis økonomisk vækst, som eks. Peru. Derfor bør 2015-målene også adressere eksklusion og diskrimination, således at man sikrer sig, at alle befolkningsgrupper får gavn af forbedringer.

### **Brug for fokus på andre delmål og indikatorer**

Derudover giver mål 3 ikke en reel definition eller billede af lighed mellem mænd og kvinder og styrkelse af kvinders rettigheder, fordi delmålene og indikatorerne er utilstrækkelige. For eksempel afspejles kvindernes manglende deltagelse i det politiske liv og i beslutningsprocesser på lokale til nationale niveauer ikke af antallet af kvinder valgt til parlamentariske forsamlinger. Målet kan således opfyldes ift. de opstillede kriterier, uden at reel ligestilling mellem kønnene er opnået eller kvinderettigheder styrket. Heller ikke mål 2 er et godt mål for sikring af grundskole-uddannelse for alle. Selv om flere piger starter i første klasser nu, dropper flere og flere piger stadigvæk ud eller bliver taget ud, efterhånden som de når op til 5. og 6. klassestrin. Dette skyldes bl.a., at drengene prioriteres, når der er knappe midler til skolepenge, forhold på skolen ikke er indrettet til piger, pigerne skal arbejde i hjemmet eller bliver gravide mm.

Mål 5 om mødredødelighed - som er en stor dræber hovedsageligt i udviklingslande - tæller ikke det alvorlige, tilknyttede problem med, at et stort antal fødende kvinder, piger og spædbørn invalideres, når fattigdom og manglende sundhedstjenester og infrastruktur begrænser adgangen til gode fødsels- og hospitalsfaciliteter.

Manglende respekt for reproduktive og seksuelle rettigheder og sundhed (RSRS), samt manglende sundhedstjenester ("service delivery") er fortsat en alvorlig forhindring til fremskridt på området.

Ved hjælp af monitoreringsrapporter og evalueringer er målene og indikatorerne langsomt blevet forbedret; men videreudvikling er påkrævet for at sikre en bæredygtig, ligeværdig og kvinderettigheds-sikret opnåelse af ånden i alle mål.

### **I forbindelse med MDG-topmødet bør den danske regering arbejde på:**

- **At ligestillingshensyn og styrkelse af kvinderettigheder integreres synligt og reelt i alle otte mål ved forbedrede definitioner, delmål og indikatorer.**
- **At bekæmpelse af mødredødelighed, børnedødelighed og fødselsrelateret invalidering af piger og kvinder i den fødedygtige alder sættes højt på dagsorden, samt at adgang til vejledning, sundhedspleje og -tjenester ("service delivery") sikres.**
- **At kvinders, pigers og unges reproduktive og seksuelle rettigheder og sundhed respekteres og afspejles i delmål og indikatorer for mål 5.**
- **At investering i anstændigt arbejde ("decent work") for kvinder og mænd kraftigt forøges, og at erhvervs muligheder for kvinder i de formelle og uformelle økonomier forbedres gennem sikring af ret og adgang til samt kontrol over kredit, produktionsfaktorer og indtægter.**
- **At sikre ligestilling mellem kønnene i beslutningsprocesser mht. deltagelse og indflydelse.**
- **At skabe nationale kapaciteter til at monitorere, analysere og rapportere udviklingen, samt identificere mangler, forhindringer og muligheder, og forbedre de nationale kapaciteter, gennem:**

- **Indsamling og anvendelse af kønsopdelt data og statistik. De mindst udviklede lande bør have støtte til kapacitetsudvikling på området.**
- **Integration af ligestilling og kvinderettighedshensyn i alle programmer og politikker.**
- **Anvendelse af køns-sensitive budgetter ("gender responsive budgetting")**
- **Regelmæssige køns-revisioner ("gender audits") af politik-implementering.**
- **Etablering og styrkelse af kvinde-/ligestillingsmekanismer for at fremme dette arbejde.**

## **Mere vægt på rettighedsbaseret tilgang og menneskerettigheder**

### ***En rettighedsbaseret tilgang bør opprioriteres***

Det står klart i dag, at MDG-målene ikke vil blive opfyldt på en række områder inden 2015. En af årsagerne er det manglende fokus på, at respekten og overholdelsen af menneskerettighederne er afgørende for at kunne nedbringe fattigdommen. Derfor bør betydningen af menneskerettighederne for målopfyldelsen inddrages i slutdokumentet for FN topmødet i september.

En menneskerettighedsbaseret tilgang kan bedre se på de bagvedliggende årsager til, at folk fastholdes i fattigdom. Med denne tilgang analyseres de juridiske, økonomiske, sociale, politiske og kulturelle barrierer, der fastholder folk i fattigdom. Dette giver en bedre forståelse af, hvilke juridiske, institutionelle forandringer og praksisændringer, der kræves for at kunne forbedre respekten og overholdelse af befolkningens menneskerettigheder. En menneskeretlig tilgang kan derfor begrunde årsagerne til den manglende opfyldelse af 2015-målene og se på de menneskerettighedskrænkelser, der forhindrer en effektiv realisering af 2015-målene.

### ***...for den vil styrke de mest sårbare og marginaliserede***

Denne tilgang fokuserer på de mest sårbare og marginaliserede grupper, og på princippet om ikke-diskrimination. Den forudsætter, at civilsamfundet har reelle muligheder for at kunne gøre krav på deres rettigheder og få gavn af et lands udvikling, bl.a. ved at sikre retten til information og retten til ytrings- og forsamlingsfrihed. Denne styrkelse eller "empowerment" af folk giver individer mulighed for at kræve deres rettigheder fra regeringer, så disse holdes ansvarlige på eks. de menneskerettighedskonventioner, som er undertegnet, og de er juridisk forpligtet til at overholde. Eller at regeringer fastholdes på deres forpligtelser i forhold til national lovgivning eller nationale handlingsplaner.

### ***I forbindelse med MDG-topmødet bør den danske regering arbejde på:***

- ***At der fremover foretages analyser af den menneskeretlige situation i de enkelte lande for at identificere love, politikker, administrativ praksis og adfærd, der virker hæmmende for opfyldelse af 2015-målene.***
- ***At der inkorporeres indikatorer, der gør det muligt at monitorere diskrimination og ulighed i målopfyldelsen.***
- ***At landenes ansvarlighed styrkes i forhold til deres menneskeretlige forpligtelser og at landene arbejder for at fjerne de barrierer og stoppe de menneskerettighedskrænkelser, der forhindrer en effektiv målopfyldelse af 2015-målene. – Herunder at de allerede eksisterende mekanismer styrkes, eller at der etableres nye mekanismer, der kan fastholde landenes ansvar overfor deres befolkninger i forhold til opfyldelsen af 2015-målene.***

## **Brug for forstærket indsats på miljø og klima – I-landene må påtage sig deres ansvar**

MDG mål 7 om at sikre miljømæssig bæredygtighed indeholder fire delmål:

1. Princippet om bæredygtig udvikling skal i 2015 være integreret i lande-politiker og programmer, og tabet af miljøressourcer skal være vendt.
2. Tabet af biodiversitet skal reduceres, således at der i 2010 er opnået en væsentlig reduktion i tabsraten.
3. I 2015 skal andelen af mennesker uden adgang til sikkert drikkevand og grundlæggende sanitet være halveret.
4. I 2020 skal mindst 100 mio. indbyggere i slumbebyggelser have fået signifikante forbedringer i deres levevilkår.

### ***Sanitet og rent vand – især Afrika halter bagefter***

I forhold til delmål 3 er der sket visse fremskridt ift. at sikre rent drikkevand, men dette er især sket i Asien, mens situationen i Afrika er langt dårligere. I forhold til målet om at halvere andelen af mennesker uden adgang til grundlæggende sanitet er denne kun faldet med 8% fra 1990 til 2006<sup>5</sup>. Igen er situationen i Afrika syd for Sahara specielt bekymrende. Målet om at forbedre 100 mio. slumbeboeres levevilkår, har vist sig alt for uambitiøst ift. væksten i slumbebyggelser verden over, og kun få lande ses som værende på rette kurs her<sup>6</sup>.

### ***Forsat langt til bæredygtig udvikling generelt***

I forhold til de noget mere ukonkrete men også bredere miljødeltål 1 og 2, er verden meget langt fra at nå disse mål, som også erkendt i FN generalsekretærens rapport.<sup>7</sup> Presset på verdens miljø og natur er generelt stigende i stedet for det modsatte. I forhold til tabet af den globale biodiversitet har det globale samfund måtte erkende, at vi ikke når 2010 målsætningen om at nedsætte tabsraten, der tværtimod ser ud til fortsat at stige.

Generelt oplever verden i disse år en stigende overudnyttelse af naturressourcer og miljø, samt en stigende kamp om disse ressourcer. Det er overordnet set ikke lykkedes for de industrialiserede lande at nedsætte deres ressourceforbrug, der tværtimod mange steder er steget. Samtidigt er der i de lande og regioner blandt udviklingslandene, der har oplevet en kraftig vækst – bl.a. i dele af Asien – sket en markant stigning i ressourceforbrug og forurening. Dette har tilsammen betydet et stigende pres på verdens naturressourcer og biologiske systemer, og en stigende konkurrence om disse.

### ***De fattigste og mest marginaliserede taber kampen om naturressourcerne***

I nogle tilfælde er den øgede efterspørgsel og konkurrence om naturressourcer en fordel for de fattige udviklingslande, der besidder sådanne ressourcer. Generelt er det dog fortsat ofte de fattigste og mest marginaliserede befolkningsgrupper, der bliver taberne ved (over)udnyttelse af naturressourcerne. Eksempler er skovhugst og plantagedrift - herunder biobrændstoffer - industrielt fiskeri, samt minderrift og udvinding af olie og fossile brændstoffer, - der ofte betyder tab af rettigheder og adgang til naturressourcer for fattige befolkningsgrupper i konkurrencen med industrielle interesser.

### ***De riges landes økologiske fodaftryk på udviklingslandene vokser***

De senere år er der med globaliseringen kommet en tættere direkte sammenhæng mellem forbrugsmønstre i den rige del af verden og så effekterne på natur, miljø og mennesker i udviklings-

---

<sup>5</sup> United Nations: "Keeping the Promise – A forward-looking review to promote an agreed agenda to achieve the MDGs by 2015", Report by the Secretary-General, s. 8

<sup>6</sup> CONCORD; "Towards the UN MDG Review Summit 2010 – CONCORD's recommendations to the EU" s. 29

<sup>7</sup> United Nations: "Keeping the Promise – A forward-looking review to promote an agreed agenda to achieve the MDGs by 2015", Report by the Secretary-General.



landene. Et eksempel er biobrændstoffer, der med en bl.a. politisk bestemt kraftigt vækst i den rige del af verden påvirker fødevarepriser og adgang til jord og ressourcer i udviklingslandene, til skade for de fattigste befolkningsgrupper.

### ***Der er brug for langt stærkere indsats både nationalt og internationalt***

Over de kommende år må det forventes, at det i stigende grad bliver svært at nå mål 7 om miljømæssig bæredygtig udvikling, med mindre der tages langt stærkere skridt både i de enkelte lande og i det internationale samarbejde til at sikre et bæredygtigt naturressourceforbrug. Et konkret problem her er, at international regulering og samarbejde fortsat er ret svag ift. udfordringerne. Der er behov for at styrke det globale samarbejde for miljømæssig bæredygtighed, bl.a. ved at oprette en Verdensmiljøorganisation under FN med tilstrækkelige ressourcer og slagkraft til at adressere udfordringerne.

### ***Klima – også en udviklingskrise***

Klimakrisen er i dag også i høj grad en udviklingskrise. På trods af at de fattigste lande i verden er dem der er mindst ansvarlige for klimaændringerne, er det dem, der bliver ramt hårdest. Hvis ikke klimaændringerne bremses, er der stor risiko for en kraftigt forstærket udviklingskrise i mange af de fattigste lande i verden indenfor de næste få årtier, herunder at mange af de udviklingsfremskridt der er sket, bliver sat tilbage. – Derfor er en retfærdige løsning af klimakrisen også et vigtigt aspekt ifm. muligheden for at nå MDG-målene, og dermed også ift. MDG-topmødet i september 2010.

### ***Klima og udvikling må sammentænkes***

Det er afgørende, at løsningen af klimaproblemerne sammentænkes med løsningen af udviklingsproblemerne i udviklingslandene. Klimaændringerne må indtænkes i alle relevante udviklingstiltag, og samtidigt må den udvikling der tilstræbes tage hensyn til behovet for en global retfærdig løsning af klimakrisen.

### ***De rige lande må påtage sig deres ansvar for klimakrisen***

I den forbindelse er det afgørende, at de industrialiserede verden i højere grad påtager sig deres ansvar for klimakrisen, og ud over at reducere deres drivhusgasudslip tilstrækkeligt også yder den nødvendige assistance til udviklingslandene for, at de kan tilpasse sig klimaændringerne og omstille deres udvikling i mere bæredygtig retning. Denne assistance må basere sig på princippet om, at forureneren betaler, og at bistanden derfor generelt må regnes som en kompensation fra de rige lande med størst forurening til de fattigste med mindst.

### ***.... og yde ny og additional bistand til udviklingslandene***

I øjeblikket ser det ud til, at en stor del af den klimafinansiering, der bliver lovet for de kommende år, vil blive taget fra den ellers planlagte udviklingsbistand i de enkelte I-lande. Dette er ikke acceptabelt. Dels er det ikke i overensstemmelse med princippet om, at klimafinansieringen skal være "ny og additional" under Klimakonventionen - og dels vil det føre til mindre udviklingsbistand på et tidspunkt, hvor der i stedet er brug for en stigning i udviklingsbistanden hvis MDG-målene skal nås.

### ***I forbindelse med MDG-topmødet bør den danske regering arbejde på:***

- ***At styrke fokus på de globale miljømæssige udfordringer, herunder hvordan der tages skridt til at sikre en retfærdig og bæredygtig brug af verdens natur og miljø i fremtiden – Og at der i den forbindelse fokuseres særligt på, hvordan de fattigste og mest marginaliserede befolkningsgrupper inddrages og deres interesser tilgodeses.***
- ***At der arbejdes på at sikre den nødvendige globale og internationale regulering på miljøområdet. Herunder at der skabes en Verdensmiljøorganisation under FN med tilstrækkelige ressourcer og politisk prioritering, til at kunne adressere de stigende globale problemer med overudnyttelse og forurening, samt ulige resourceadgang og -forbrug.***

- **At der som nævnt i generalsekretærens rapport<sup>8</sup> arbejdes på langt større investeringen i bæredygtig økosystem-forvaltning, der sikrer rettigheder og udvikling for de fattigste samtidigt med, at natur og miljø bevares.**
- **At de rige lande yder den nødvendige klimafinansiering til udviklingslandene ved siden af og ud over den stigning i udviklingsbistanden, som de har lovet, og som er nødvendig for at nå 2015-målene. Klima- og udviklingsindsatsen i udviklingslandene skal samtænkes, men klimafinansieringen fra de rige lande må på ingen måde måtages fra den ellers lovede og nødvendige udviklingsbistand, og skal opgøres særskilt.**
- **At Danmark reducerer sit drivhusgasudslip med mindst 40% hjemme i 2020 ift. 1990, og samtidigt yder mindst 6. mia. kr. i klimafinansiering til udviklingslandene per år fra 2013, ud over den fattigdomsorienterede udviklingsbistand, som bør genetableres på 1% af BNP.**

## **Inddragelse af civilsamfundet har stor betydning**

### **Civilsamfundet er afgørende for at opnå 2015-målene**

Opfyldelsen af 2015-målene afhænger i høj grad af, at civilbefolkningen, herunder de fattigste og mest marginaliserede befolkningsgrupper, inddrages og at deres interesser tilgodeses. Eksempelvis henviser UNDP til, at udviklingen ofte er mere effektiv og bæredygtig, såfremt strategierne er udviklet lokalt og også inddrager de mest fattige og marginaliserede befolkningsgrupper. Og at 2015-målene har større chance for at blive succesfulde, hvis regeringen arbejder tæt sammen med lokale regeringsinstitutioner, civilsamfundet og den private sektor, og tildeler alle aktører en aktiv rolle i udformningen, implementeringen og monitoreringen af de nationale udviklingspolitikker og planer<sup>9</sup>.

Et velfungerende demokrati kan som udgangspunkt betragtes som det politiske regime, der bedst respekterer de fem kategorier af menneskerettigheder (politiske, civile, økonomiske, sociale og kulturelle). Et samfund bør endvidere sikre retten til information og deltagelse, retten til ytrings- og forsamlingsfrihed og opstille passende betingelser for menneskerettighedsforkæmpere og også i praksis støtte civilbefolkningens muligheder for mobilisering og deltagelse.

### **Der er brug for mere folkelig forankring**

Globalt og nationalt har 2015-målene ikke været folkeligt forankrede, men snarere været en del af rammen for aftaler mellem modtagerlande og donorlande. Denne manglende forankring har været med til at hæmme opfyldelsen af 2015-målene. Mange eksempler fra projekter o.l., hvor civilsamfundsgrupper har haft kendskab til målene og deres rettigheder og har brugt denne viden aktivt, har vist den positive betydning af aktiv inddragelse af civilsamfundet.

Det er nødvendigt, at der sker en inddragelse af civilsamfundet, så alle grupper i befolkningen, dvs. også de marginaliserede og fattigste, har en stemme og kan gøre krav på, at en udvikling i 2015-målene også kommer dem til gode. Derudover bør civilsamfundet have reel mulighed for at stille deres regeringer til ansvar, såfremt der ikke sker nogen forbedring på nogle af MDG-målene, eller i tilfælde af, at de ikke selv får gavn af en evt. udvikling.

### **I forbindelse med MDG-topmødet bør den danske regering arbejde på:**

---

<sup>8</sup> United Nations: "Keeping the Promise – A forward-looking review to promote an agreed agenda to achieve the MDGs by 2015", Report by the Secretary-General, s. 22

<sup>9</sup> United Nations Development Programme: "What will it take to achieve the Millennium Development Goals", June 2010, s. 20-21

- **At civilsamfundets rolle anerkendes og får en officiel placering i FN-systemet og de internationale beslutningsprocesser, herunder MDG-processen, så alle nødvendige aktører kan inddrages i løsningen af de globale udfordringer.**
- **At de særligt marginaliserede og udsatte grupper tilgodeses i den videre proces med 2015-målene, herunder kvinder og etniske mindretal, oprindelige folk og andre marginaliserede grupper.**
- **At der sikres inkorporering af indikatorer og indhentning af data, der gør det muligt at monitorere diskrimination og ulighed i målopfølgningen.**

## **Nødvendigheden af multilateral tilgang og samarbejde gennem FN i løsningen af de globale udfordringer**

### ***Et stærkt og målrettet FN er afgørende for at nå MDG-målene***

Det er ikke tilfældigt, at MDG'erne er udformet og vedtaget i FN, og at hele det samlede opfølgingsarbejde foretages gennem FN og FN's organisationer. Der er ingen anden international organisation med et lignende mandat, legitimitet eller struktur, der ville kunne varetage opgaven. Det er derfor vigtigt at sikre, at FN fortsat er i stand til dette, herunder at FN's organisationer og mekanismer kan medvirke til at samordne indsatsen i de enkelte lande, og at FN på det overordnede niveau kan overvåge og støtte MDG-arbejdet gennem ECOSOC.

Overlappende mandater og uhensigtsmæssig konkurrence mellem FN-organisationer skal afskaffes, og en nødvendig effektivisering gennemføres. Fragmenteret bilateral og multilateral indsats skal samordnes, og den nødvendige finansiering af også FN's organisationers drift skal være på plads. Langsigtet, forudsigelig, ubunden og tilstrækkelig bistand skal sikres, og FN's position overfor konkurrerende internationale institutioner skal styrkes.

Etableringen af en Verdensmiljøorganisation vil som nævnt, kunne spille en væsentlig og samlenende rolle i arbejdet med mål 7 om bæredygtig udvikling.

### ***Danmark må støtte FN's centrale rolle***

Danmark er et land med en lang og stærk FN-tradition, og det er positivt, at FN og FN-pagtens værdier sammen med fattigdomsbekæmpelse – med 2015-målene som rettesnor – fremhæves som noget af det første i Danmarks nye udviklingspolitiske strategi; en fælles, koordineret indsats gennem det multilaterale system, er en forudsætning for opnåelse af 2015-målene.

### ***I forbindelse med MDG-topmødet bør den danske regering arbejde på:***

- **At FN får en stærk og central rolle i det fortsatte arbejde med at nå 2015-målene og sikre bæredygtig udvikling – og at der samtidigt sikres de nødvendige ressourcer til FN for at udføre denne rolle.**
- **At der i forbindelse med MDG-topmødet vedtages en konkret handlingsplan med konkrete punkter, der sikrer en accelereret global fremdrift frem mod MDG-målene.**

## **3. Hvordan skal opfyldelsen af 2015-målene finansieres?**

### ***Bistand er vigtig – men kun en del af løsningen***

For at nå MDG'erne er det vigtigt at se samlet på de kapitalstrømme, som flyder ud og ind af udviklingslande og mellem rige og fattige lande. Udviklingsbistand er en uhyre vigtig finansieringskilde til udvikling fordi den gives (eller bør gives) med fattigdomsbekæmpelse som erklæret formål. Men udviklingsbistand kan ikke stå alene, fordi den kun udgør en lille del af de samlede kapitalstrømme

mellem de forskellige aktører på globalt plan. I 2009 udgjorde den samlede bistand for eksempel kun 120 milliarder dollars, mens remitter (det som private, der arbejder i rige lande, sender hjem til familie og venner i udviklingslande) udgjorde 321 milliarder dollars.<sup>10</sup> Altså sender udviklingslandenes borgere i udlandet selv tre gange så mange flere penge hjem, end de rige lande giver i bistand.

I 2008 investerede udlandet 707 milliarder dollars i udviklingslandene, mens konservative estimater vurderer, at udviklingslandene hvert år mister mellem 500-1000 milliarder ved illegal kapitalflugt, hvor penge på ulovlig vis trækkes ud af udviklingslandene og derfor ikke bidrager til landenes udvikling.<sup>11</sup> Altså forsvinder der næsten lige så mange penge ud af udviklingslandene ved kapitalflugt, som der tilføres via bistand, remitter og investeringer. På MDG-topmødet skal der derfor lægges konkrete planer for, hvordan flere kapitalstrømme kan bidrage til at bekæmpe sult og fattigdom.

## **Manglende opfyldelse af bistandsmål fra rige lande**

### ***Bistanden globalt set – stadig langt fra det lovede***

I 2009 blev der givet knap 120 milliarder dollars i udviklingsbistand fra OECD-landene.<sup>12</sup> Det svarer samlet set til 0,31% af alle giverlandenes bruttonationalindkomst. Selvom der er en stigende tendens i niveauet for bistand, er der langt op til det løfte landene gav hinanden ved FN's generalforsamling i 1970. Her lovede man, at give mindst 0,7% af bruttonationalproduktet i bistand senest i 1975.

### ***G8/G20 landenes løfter om bistand – og løftebrud***

I 2005 mødtes G8 landenes ledere i den skotske by Gleneagles. Her afgav de et løfte om at hæve deres bistand med 50 milliarder dollars i 2010 i forhold til niveauet i 2004. Og de lovede, at bistanden til Afrika syd for Sahara skulle hæves med 25 milliarder dollars i 2010 ift. 2004 niveau. Der mangler stadig 20 milliarder dollars for at nå det første mål om 50 milliarder mere i bistand, og for at nå målet skal donorernes bistand stige med mere end 25% i 2009 og 2010. På nuværende tidspunkt har donorerne kun planlagt at give 2 milliarder dollars mere til Afrika, og ingen har fremlagt planer for hvordan de resterende 18 milliarder skal tilvejebringes.<sup>13</sup>

### ***EU er også bagud***

I 2009 gav EU medlemslandene 0,42% af bruttonationalindkomsten i bistand, svarende til 49 milliarder euro. Mens der er tale om en lille stigning i procentsatsen i forhold til året før, så blev bistanden i reelle termer mindre på grund af faldende BNP.<sup>14</sup> Mens bistanden steg i reelle termer i 13 medlemslande, var der 14 andre medlemslande, herunder nogle af verden største økonomier som f.eks. Italien og Tyskland, som skar drastisk i bistanden. Dertil kommer, at meget af EU's bistand gives som enten gældssanering eller til militære og humanitære indsatser, som ikke kan betegnes som udviklingsbistand.

I EU har medlemslandene lovet hinanden, at de samlet set vil give 0,56% i bistand i 2010 for så at nå op på 0,7% i 2015. De gamle medlemslande, EU15, har lovet at give mere end de nye medlemslande, også betegnet som EU12. Der er altså langt fra de 0,42% i 2009 til de lovede 0,56% i 2010, og alt tyder på, at EU landene ikke når det lovede bistandsmål i 2010.

### ***Danmark – skærer nu ned på bistanden***

---

<sup>10</sup> IMF/Verdensbanken, Global Monitoring Report 2010.

<sup>11</sup> Europakommissionen, Staff working paper: Innovative financing at global level, sec (2010) 409 final, 2010.

<sup>12</sup> OECD, Net Official Development Assistance in 2009,

<sup>13</sup> IMF/Verdensbanken, Global Monitoring Report 2010, The MDGs after the Crisis.

<sup>14</sup> CONCORD, Aidwatch rapport, 2010. Udgivet 10. juni 2010.

I 2009 gav Danmark 0,88% af bruttonationalproduktet i bistand. Den høje procentsats skyldes, at den danske økonomi ifm. finanskrisen blev mindre, samt at regeringen i 2009 valgte at fastholde niveauet for bistand i reelle tal. Men dansk bistand er på vej til at falde drastisk i de kommende år. Danmarks bistand vil, som følge af regeringens genopretningsplan fra maj måned 2010, blive fastfrosset på 15,2 milliarder kroner, hvilket betyder, at der ifølge finansministeriets beregninger spares 2,3 milliarder kroner på bistanden over de næste tre år. Dansk bistand vil derfor falde fra at udgøre 0,88% i 2009 til ca. 0,76% af bruttonationalproduktet i 2013.<sup>15</sup>

***I forbindelse med MDG-topmødet bør den danske regering arbejde på:***

- ***At hæve den danske bistand således at den igen kommer op på 1 procent af BNP, og at der ydermere gives 0,5 procent af BNP til klimatiltag og andre globale udfordringer i udviklingslande.***
- ***At EU lever op til sine løfter om bistand i 2010 og 2015, og at der i den forbindelse i EU indføres nationale planer og tidstabeller for, hvordan landenes bistandsprocent kommer op på først 0,56 og derefter 0,7 procent, og at disse planer og tabeller gøres til genstand for review fra EUs side.***
- ***At Danmark selv sørger for at leve op til afgivne bistandsløfter, samt arbejder intensivt på at andre lande lever op til de løfter, de har afgivet. Alt andet bidrager til at skabe mistillid mellem rige og fattige lande.***

## **Kapitalflugt fra udviklingslandene – et hul der må stoppes**

### ***Beskatning som mobilisering af ressourcer til finansiering af udvikling***

Hvert år forsvinder der cirka 1000 milliarder dollars ud af udviklingslandene i kapitalflugt. Cirka 6-700 milliarder dollars af denne kapitalflugt er multinationale selskabers illegale skatteunddragelse. En beskatning af alene de multinationale selskabers del af kapitalflugten vurderes at ville give 160 milliarder dollars i skatteindtægter til udviklingslandene, eller cirka 1½ gang den samlede internationale bistand. Det står derfor klart, at kapitalflugten og den deraf følgende skatteunddragelse i dag fratager mange udviklingslande en oplagt mulighed for at finansiere deres egen udvikling gennem skatteindtægter. Ydermere tilhører pengene retmæssigt udviklingslandene og et større fokus på skatteopkrævning generelt vil styrke ansvarlighed mellem befolkning, virksomheder og regering, og derved understøtte et demokratisk ejerskab til udviklingen.

### ***Skattely må lukkes og kapitalflugt stoppes***

De multinationale selskabers kapitalflugt fra udviklingslande må derfor stoppes, og det må sikres, at udviklingslandene får optimale muligheder for at kunne mobilisere ressourcer til udvikling gennem skatteindtægter. Det betyder, at der internationalt bør arbejdes for at skattely lukkes og kapitalflugt stoppes, samtidig med at kapacitetsopbygning af skatteadministrationer lokalt i udviklingslandene bør støttes. MDG-topmødet må derfor indeholde beslutninger om at sikre regnskabsafleggelse land for land, at der vil ske multilaterale og automatiske udvekslinger af skatteinformationer, samt at udviklingslandenes skatteadministrationer kapacitetsopbygges.

***I forbindelse med MDG-topmødet bør den danske regering arbejde på:***

- ***At sikre, at selskaber aflægger deres regnskaber land for land, så det herigennem vil være muligt at få øje på kapitalflugt via skattely, og herved skatteunddragelse fra udviklingslande. I dag aflægger multinationale selskaber deres regnskaber på koncernniveau, hvilket gør det umuligt at se f.eks. den interne handel mellem datterselskaber og skattebetalinger i de enkelte lande som de opererer i.***
- ***At der i stedet for de nuværende bilaterale informations-udvekslinger mellem enkeltlande, skal laves én multilateral aftale, der forpligter alle lande til at udveksle skatte-***

---

<sup>15</sup> Fm.dk, Aftale mellem regeringen og Dansk Folkeparti om genopretning af dansk økonomi, 2010.

**oplysninger. Endvidere skal Danmark arbejde for en automatisk informationsudveksling mellem nationale skattemyndigheder, så det ikke længere kræves en detaljeret anmodning før information kan tilvejebringes. Hvis udvekslinger af skatteinformationer var multilaterale og automatiske ville det forhindre eksistensen af skattely, og give udviklingslandene de informationer, der er nødvendige for at kunne indkræve en retfærdig skat fra både multinationale selskaber og enkeltpersoner, der benytter sig af skattely.**

- **At sikre støtte til opbygningen af gennemsigtige og effektive skattesystemer i udviklingslandene. En effektiv beskatning kræver et velfungerende skattesystem med personale, der er i stand til at gennemskue og kontrollere virksomheders - og personers - finansielle transaktioner. Det er en udstrakt mangelvare i de fleste udviklingslande, og står eksempelvis i stærk kontrast til de veludbyggede juridiske og finansielle afdelinger, som de store transnationale virksomheder råder over.**

## **Nye Innovative kilder til finansiering af udvikling er nødvendige**

### ***En skat på finansielle transaktioner er en del af løsningen***

For at nå de ønskede udviklingsmål er det også nødvendigt at kigge på innovative muligheder for at mobilisere nye og alternative midler til at finansiere udvikling. Som tidligere nævnt har de rige lande ikke opfyldt bistandsmålene, hvilket kun øger behovet for at undersøge innovative finansieringsmuligheder. En skat på finansielle transaktioner er en sådan innovativ finansieringsmulighed, der samtidig vil modvirke kapitalmarkedets mere kortsigtede og spekulative investeringer, men overlade langsigtede produktive investeringer intakt.

Der er hver dag valutahandler for over 1,8 billioner dollars på tværs af grænser, og det anslås at en skat på finansielle transaktioner på 0,05 % årligt kan mobiliseres mere end 200 milliarder dollar<sup>16</sup>. De ressourcer, der mobiliseres gennem denne beskatning bør gå til øremærkede trustfonde, der finansierer hastende internationale prioriteter, herunder finansiering af udvikling.

Det er derfor vigtigt at støtte forslaget om en skat på finansielle transaktioner, for at genere midler til at betale for de sociale omkostninger som finans-, klima- og udviklingskrisen pålægger u-landene - for at bekæmpe global fattigdom, samt for at betale for andre offentlige goder såsom sundhed samt bekæmpelse af klimaforandringer og klimatilpasning. Endvidere vil en skat på finansielle transaktioner også bidrage til større stabilitet i det finansielle system ved at reducere spekulation og "excessive liquidity". Men for at de rejste midler skal kunne bidrage til reel fattigdomsbekæmpelse, skal de forskellige kræfter der arbejder for sagen samles i langt højere grad end nu.

***I forbindelse med MDG-topmødet bør den danske regering arbejde på:***

- ***At der tages de nødvendige skridt mod en beskatning af finansielle transaktioner, og at det sikres, at de ressourcer der mobiliseres herigennem bliver brugt på at finansiere udvikling, klimatiltag og andre relevante udfordringer i udviklingslandene.***

## **Handel og kohærens – det er nødvendigt med retfærdige rammebetingelser**

For at der kan skabes bæredygtig økonomisk vækst i udviklingslandene, er det vigtigt, at denne udvikling kan finansieres af landene selv bl.a. via handel med andre lande. I dag vanskeliggøres

---

<sup>16</sup> Kilde: <http://robinhoodtax.org.uk/how-it-works/the-big-idea/>

en sådan bæredygtig handel ofte af ulige handelsforhold og handelsaftaler, støtteordninger i l-landene samt uretfærdige og ubæredygtige ressource-udnyttelsesaftaler, der forhindrer den nødvendige økonomiske vækst i u-landene og dermed fastholder dem og især deres sårbare befolkningsgrupper i fattigdom.

Eksempler er; handelsaftaler der ikke tilgodeser udviklingslandene behov for udvikling - f.eks. de økonomiske partnerskabsaftaler mellem EU og en række udviklingslande (EPA); aftaler om udnyttelse af naturressource der ikke i tilstrækkeligt omfang gavner u-landene og deres befolkninger - f.eks. EU's fiskeriaftaler med en række u-lande; og subsidier og støtteordninger i en række l-lande – f.eks. EU's landsbrugspolitik (CAP).

***Uden retfærdige rammebetingelser ikke tilstrækkelige fremskridt mod MDG-målene***

For at ændre på denne situation er det afgørende, at handelsaftaler, støtteordninger og ressource-udnyttelsesaftaler i fremtiden gøres mere retfærdige og i tilstrækkelig grad fremmer udviklingen i udviklingslandene. Uden sådanne tiltag vil det blive svært at nå MDG-målene og sikre en bæredygtig udvikling både i udviklingslandene og globalt.

***I forbindelse med MDG-topmødet bør den danske regering arbejde på:***

- ***At målet om retfærdige og bæredygtige rammebetingelser herunder handelsvilkår, støtteordninger og aftaler om naturressourceudnyttelse indgår klart i topmødebeslutningen og følges op af konkret handling både i FN og medlemslandene.***
- ***At der i EU tages skridt til at ændre handelsaftaler, subsidier og aftaler om ressourceudnyttelse, således at de i langt højere grad fremmer hensynet om en bæredygtig udvikling i udviklingslandene og blandt alle deres befolkningsgrupper.***